

INTEGRAREA EDUCAȚIEI DIGITALE ÎN REALIZAREA PARTENERIATELOR EDUCAȚIONALE ÎN CONDIȚIILE PROVOCĂRILOR SOCIETALE

INTEGRATING DIGITAL EDUCATION INTO DELIVERING EDUCATIONAL PARTNERSHIPS IN THE FACE OF SOCIETAL CHALLENGES

Tabita MIHAI, doctorand,
UPS „Ion Creangă”, din Chișinău
[ORCID: 0009-0003-9483-9594](https://orcid.org/0009-0003-9483-9594)
taby_myy@yahoo.com

CZU: 37.01:004

DOI: 10.46727/c.03-04-11-2023.p277-281

Abstract

The article highlights to readers the importance of integrating digital education in achieving educational partnerships in the conditions of societal challenges. The author insists that in the contemporary society the emphasis is on digitalization in all fields of activity. The Covid pandemic has brought back the concept of "digital education" that has restructured the entire education system, even more so non-formal activity. The use of these digital technologies to improve educational partnerships has brought many benefits to learning, introducing students to a digitised world that meets their needs according to societal challenges. Using various digital applications and platforms, each party working together can be actively involved in carrying out the appropriate activities, acquiring the e-skills necessary for a smooth running. The education system is in a continuous transformation, so the actors of education must adapt to these changes that are occurring. That is why teachers, pupils, family and the community work together to integrate ICT elements into the activities of educational partnerships and to include them in the new educational paradigms. Thus, the author emphasizes the value that digital education brings in the collaboration between school-family-community.

Keywords: educational partnerships, school, family, community, digital education, societal challenges.

Chiar de la începutul secolului al XXI-lea, la nivel internațional s-a identificat o reconceptualizare, inclusiv a conceptelor legate de educație formală, dar și nonformală. Obiectivul principal al acestor preocupări este de identificare a modalităților prin care se pot dobândi competențele pentru a face față provocărilor oferite de societatea în continuă schimbare. Învățarea trebuie să fie pe tot parcursul vieții, aceasta nefiind realizată doar într-un anumit spațiu. Învățarea depășește cadrul instituționalizat și se extinde către sfera nonformală și informală. Succesul învățării depinde în mare parte de capacitatea surselor și mediilor de învățare să sufere modificări semnificative. Una dintre aceste modificări, în condițiile provocărilor societale, este integrarea educației digitale în activitățile din cadrul parteneriatelor educaționale.

În România, Moldova, dar și în multe alte țări din Europa, în ultimii ani, au crescut numărul inițiativelor de promovare și dezvoltare a proiectelor de învățare în context nonformal, a parteneriatelor educaționale, oferindu-le elevilor oportunități de învățare care sunt aproape de nevoile elevilor. După cum se menționează și în Legea Educației Naționale, învățarea este un proces care se realizează în contexte formale, nonformale și informale, pe tot parcursul vieții, dezvoltând competențe sociale, personale, civice și profesionale. [1]

În contextul educațional actual s-au dezvoltat noi forme de activități ale parteneriatelor educaționale în care s-a inclus și educația digitală. Aceasta include: dispozitive mobile (laptopuri, telefoane mobile, smartphone-uri, console de jocuri, tablele interactive etc.), tehnologii Web 2.0 (resurse online și multimedia, Wikipedia), comunicare online, resurse de colaborare (Moodle, Teams, Skype, Classroom, spații de stocare, cum ar fi Dropbox și SkyDrive, variate pachete software educaționale). În educația digitală pot fi utilizate diverse

aplicații: Eduten, Wordwall, Canva, Kahoot, Mentimeter, Kinderpedia, Chatterpix, Webex, Genially, Livresq etc.

Calitatea educației are următoarele caracteristici:

- are ca obiectiv îmbunătățirea în permanență a performanțelor;
- este centrată pe beneficiarii serviciilor educaționale;
- este oferită de instituțiile responsabile;
- este orientată pe rezultate;
- respectă autonomia individuală și are la bază autonomia instituțională;
- este promovată de liderii educaționali;
- asigură participarea actorilor educaționali și valorizarea resursei umane;
- se realizează prin parteneriat și în dialog;
- are la bază diversificarea și inovația;
- abordează întreg procesul educațional unitar, în mod sistematic.[3]

Ceea ce va face diferența dintre un elev care este pregătit pentru viață, să se adapteze cerințelor sociale, vor fi abilitățile de învățare și inovare pe care le deține.

Atât cadrele didactice, cât și părinții și organizațiile guvernamentale sau nonguvernamentale trebuie să utilizeze instrumentele tehnologice în mod corespunzător, lăsând o amprentă digitală pozitivă, toate acestea făcând parte din alfabetizarea digitală.

Parteneriatele educaționale facilitează realizarea unor proiecte care fac posibilă punerea în practică a cunoștințelor, participarea la schimburi de experiențe, excursii, dezvoltând capacitățile de comunicare.

O oportunitate majoră care se deschide în învățământ este de a introduce în parteneriatele educaționale utilizarea realității augmentate. Aceasta contribuie la dezvoltarea parteneriatelor prin elementele creative și interactive. Realitatea augmentată îmbină elementele digitale interactive cu realitatea prin proiecții senzoriale, suprapuneri vizuale. Această abilitate deschide un mare prilej de integrare a tehnologiei informației în parteneriatele dintre școală-familie și comunitate în contextul social în care ne aflăm, digitalul regăsindu-se la tot pasul.

Există o serie de practice de învățare creative care creează posibilități tehnologice adecvate sistemului de învățământ, cuprinzând provocări transformaționale și tehnologice. [4] Acestea sunt:

- **Învățarea pe tot parcursul vieții.** Este evident faptul că este nevoie de mult timp pentru a realiza faptul că dacă știm mai multe ne dăm seama de fapt cât de puțin cunoaștem.

- **Autoînvățarea.** Copiii trebuie învățați încă din primii ani de viață să își descopere abilitățile și stilul de învățare. În viața de școlar, ei înțeleg faptul că pot învăța chiar și prin lecturarea online a unor cărți/articole care le pot modela modul de gândire cu privire la anumite domenii din viață.

- **Pedagogie descentrată.** Surse publice, precum Wikipedia contribuie la importanța impulsului colaborativ, creator de cunoștințe, în care oamenii pot să contribuie, să modifice sau să colecteze anumite informații cu privire la subiectul propus.

- **Simulare și scalabilitate flexibilă.** Învățarea în rețea este necesar să rămână deschisă la diverse scale ale posibilităților de învățare, având capacitatea de contribuție la un anumit subiect/domeniu sau la formarea și crearea unor cunoștințe care vor permite unui grup să învețe colaborativ împreună. De exemplu, parteneriatele educaționale încheiate între două școli, aflate

fizic la distanță, pot fi facilitate de noile tehnologii care oferă oportunități de învățare în mediul online.

Astfel, parteneriatele educaționale sunt forme de comunicare și colaborare dintre școală și părinți, instituții guvernamentale, comunități locale, agenți economici.

O aplicație digitală care este un bun instrument tehnologizat pentru a produce brainstorming la clasă sau în mediul de învățare este AnswerGarden. Acesta poate fi utilizat de către cadre didactice atunci când doresc să afle feed-back de la o activitate întreprinsă în cadrul parteneriatelor educaționale sau de la întâlnirile cu părinții.

Școala trebuie să se adapteze provocării societale de a introduce tehnologia în educație, utilizând-o ca un instrument de a transforma acest proces de instruire într-unul mai atractiv, bazat pe colaborare și mai centrat pe elev, dar și în care digitalul ajută cadrele didactice să transmită cunoștințele și să dezvolte competențe de care elevii au nevoie pentru a se integra în lumea contemporană. După cum, una dintre provocările societale a fost criza sanitară, elevii au trebuit să învețe în mediul online, tehnologia fost soluția acestei probleme apărute.

Există mai multe competențe care sunt urmărite să fie dezvoltate în contextul actual. Dintre acestea sunt:

1. **Gândirea critică**- acesta se bazează pe o analiză atentă a ceva care trebuie înțeles mai bine. Este pus accentul pe activitatea creierul stâng. (clasificare, definire, evaluare, analizare, explicare, descriere, cauză-efect)
2. **Gândirea creativă**-aceasta este expansivă, deschisă la idei noi și căutătoare de posibilități de rezolvare. Se bazează pe activitatea creierului drept. (creare, chestionare, imaginare, improvizare, inovare, rezolvare de probleme, brainstorming etc.)
3. **Abilități de comunicare**. Acesta este procesul de transfer a gândurilor prin limbaj, dar și de a recepționa alte idei. (comunicare, citire, analizarea situațiilor, utilizarea tehnologiei, ascultare activă, evaluarea mesajelor transmise, scriere etc.)
4. **Abilități colaborative**. Aceasta se referă la a lucra împreună cu alți parteneri pentru realizarea aceluiaș scop. (evaluare, team building, managerierea timpului, rezolvarea conflictelor, setarea obiectivelor, conducere, luarea deciziilor, delegarea de responsabilități, distribuirea resurselor, brainstorming.) [2]

După cum afirmă Jay Baer, transformările care se produc în mediul de învățare, fie formal, nonformal sau informal, nu sunt mutări majore pe piesa de șah, ci sunt mișcări mici care dacă sunt produse în mod consecvent în fiecare zi, duc la o schimbare majoră. Astfel, dacă în fiecare zi se urmărește prin parteneriatele educaționale, producerea la elevi a competențelor enumerate mai sus (gândirea critică, creativă, abilități de comunicare și colaborative) vor exista rezultate pozitive la învățare, iar dezideratul “a învăța să înveți” va fi îndeplinit.

În cadrul parteneriatelor educaționale, cadrele didactice, dar și părinții pot înțelege mai bine nevoile lor specifice, aspirațiile și dorințele acestora, cunoscându-i mai profund. Astfel, se poate crea o strategie de sprijinire a elevilor pentru înțelegerea unor noi abilități de a face conexiuni la experiențele și interesele acestora, prin legătura dintre trecut și hobby-urile pe care le dețin. Deoarece uneori nu este posibil ca părintele sau cadrul didactic să aibă experiență în domeniul de interes al elevului, aceștia pot colabora cu alte instituții (case de cultură, biblioteci, cluburi de lectură, săli de dans, săli sportive, teatre etc.) pentru a oferi copiilor oportunități de învățare. [5]

De exemplu, cu privire la practicile actuale, cadrele didactice trebuie să se gândească ce opțiuni ar putea exista pentru a se construi pe baza strategiilor curriculare modalități eficiente de învățare. De exemplu, o aplicație video care permite adresare de întrebări și comentarii, Edupuzzle, ar putea face învățarea mai dinamică și mai eficientă.

În parteneriatele educaționale, se pot chestiona părinții și membrii ai comunității pentru a afla interesele și nevoile lor pentru a se putea implica în educarea copiilor. Membrii comunității au rolul de modele și mentori, fiind voluntari, care acordă atenție specială elevilor și care demonstrează valoarea pe care comunitatea o pune pe educație. Companiile și organizațiile pot sponsoriza activitățile de parteneriat. Bibliotecile, muzeele, agențiile culturale pot reduce taxele și pot pune la dispoziție programe speciale dedicate părinților și copiilor. [5]

Pentru ca educația digitală să își îndeplinească rolul în parteneriatele educaționale este necesar ca să se realizeze o conștientizare a cadrelor didactice și a celorlalți parteneri în ce privește importanța pe care tehnologia o are în creșterea interesului față de învățare și în implicarea activă a tuturor părților implicate. Astfel, comunicarea dintre școală și familie trebuie să fie regulată și bidirecțională, personalul școlii oferind un mediu primitor față de părinți și alți membri ai comunității, căutând sprijinul lor în procesul de instruire al elevilor.

În societatea noastră contemporană și orientată spre tehnologie se pune accentul pe integrarea aplicațiilor digitale în desfășurarea activităților, însă decalajele digitale apar tocmai dintr-o lipsă a competențelor și practicilor tehnologice ale cadrelor didactice, elevilor și celorlalte părți implicate în parteneriate. Astfel, o provocare societală este tocmai profesionalizarea în domeniul digital și integrarea tehnologiei în educație, ca o prioritate națională. Învățarea bazată pe chestionare este o practică veche, chiar și de pe timpul lui Socrate (469-399 î.Hr.) când acesta încuraja tinerii din Atena să adreseze întrebări, fiind încurajați să fie independenți, să gândească critic și profund despre o problemă. [2]

Modul de predare a lui John Dewey este de a-i încuraja pe elevi să pună la îndoială credințele deținute anterior în timp ce își pun la îndoială propriile sisteme de credință. El credea că scepticismul este semnul unei minți educate, în timp ce Jerome Bruner, credea că educația este un proces de descoperire și că învățarea este un proces activ în care elevii pot construi idei sau concepte noi bazate pe cunoștințele actuale și trecute. În cadrul unui parteneriat educațional de dezbateri se poate utiliza WebQuest ca activitate online în care elevii fiind împărțiți în grupuri mici pot explora un volum mare de informații pentru rezolvarea unei probleme. WebQuests permite utilizarea eficientă a timpului, concentrându-se pe utilizarea informațiilor mai degrabă decât pe căutarea acestora, sprijinind elevii să le analizeze, dezvoltând abilități de găsire a soluțiilor pentru o problemă dată, îmbunătățind capacitatea de gândire de ordin superior. Aduce beneficii asupra lucrului în echipă, WebQuests se poate desfășura sub forma unor activități interdisciplinare, caracterizate de o învățare profundă care dezvoltă abilități sociale și de învățare.

În concluzie, există o importanță recunoscută de toți partenerii educației în a încorpora educația digitală în practicile școlare și în parteneriatele educaționale. Ca instrumente, dispozitivele TIC și Internetul sporesc experiențele de învățare ale elevilor, acționând ca un catalizator pentru schimbările mai largi care sunt dorite să se îndeplinească.

Educația digitală este benefică deoarece există o prezență pe scară largă a tehnologiei digitale în societate (pentru munca de zi cu zi, activitățile de agrement și numărul tot mai mare de bunuri și servicii a căror producție este bazată pe digitalizare). De aceea, este de dorit

dobândirea sau îmbunătățirea competențelor digitale. În școală, cadrele didactice se dezvoltă din punct de vedere profesional prin implicarea continuă în experiențe noi de învățare și aplicarea noilor cunoștințe, dobândite ca urmare a acestor experiențe. Cercetările arată că cel mai eficient mod de îmbunătățire a procesului de instruire al elevilor este prin învățarea profesională de înaltă calitate, aceasta putând fi realizată doar prin adaptarea educației formale, dar și a celei nonformale și informale, prin parteneriate educaționale la cerințele societății contemporane.

Cadrele didactice au un rol important în a învăța elevii cum să utilizeze internetul în mod etic și responsabil pentru a le permite să lase amprente digitale pozitive, fiind “cetățeni digitali” buni. De asemenea, părinții ajută pe copii în aceste aspecte, ajutându-i să nu devină dependenți digitali, ci să utilizeze elementele TIC în scopul dezvoltării lor ca personalități.

Bibliografie

1. BANCIU, D. Educația prin E-learning, București: Editura Academiei Oamenilor de Știință din România, 2020. ISBN: 978-606-8636-73-3
2. Bao, W. (2020)- COVID-19 and Online Teaching in Higher Education: Behaviour and Information Technology Journal. DOI: 10.1002/hbe2.191
3. CHEONG,C.Y. Schimbări în paradigma îmbunătățirii calității în domeniul educației, privire pentru viitor, expunere la Forumul Internațional asupra educației secolului XXI-lea, China,2001
4. CUCOȘ, C. Educația digitală, Editura Polirom, Collegium,Științele educației, 2020 ISBN: 978-973-46-8200-3
5. PESCARU, B.,Parteneriat în educație: familie-școală-comunitate, București: Editura Aramis Print, 2004. ISBN: 973-679-096-7